فرم برنامه درسی (Course Plan)

دانشکده پرستاری و مامایی دانشگاه علوم پزشکی قزوین

نام درس: اصول و فنون مشاوره در مامایی (۱)	**تعداد واحد: ۱/۵ واحد نظری و ۰/۵ واحد عملی**
مقطع : کارشناسی ارشد ناپیوسته مشاوره در مامایی	**مدت زمان ارائه درس: ۳ ساعت**
پیش نیاز: نظریه های مشاوره	
مسئول برنامه: فروزان الفتی	

هدف کلی

آشنایی با مفاهیم و اصول و فنون مشاوره و آشنایی با مهارتهای ارتباط با مراجع

عناوین کلی این درس شامل موارد زیر می باشد:

الف – نظری:

۱) تعریف مشاوره و ویژگیهای مشاوره سلامت
۲) محیط و جو مناسب مشاوره
۳) ویژگیهای خاص مشاوره در مامایی
۴) اهمیت رابطه مشاور _ ماما(اتحاد درمانی ماما- مراجع – عوامل تحکیم آن و....)
۵) موانع ارتباط (قضاوت مراجع ، دستور دادن و.....)
۶) مهارتهای ارتباطی در مشاوره مامایی:

- دعوت جهت شروع صحبت و مهارت شروع مصاحبه
- ابراز توجه و علاقه
- مهارتهای ارتباطی کلامی و غیر کلامی اثر بخش
- مهارتهای گوش کردن فعال
- تکنیک پرسشگری
- مهارتهای تمرکز بر احساسات مراجع
- مهارتهای انعکاس احساسات
- مهارت اظهارات همدلانه
- مهارتهای خلاصه کردن اداره جلسات میانی
- مهارت اختتام مصاحبه

ب- بخش دوم:

۱) مروری بر اهداف ، مزایا و فواید مشاوره در مامایی
۲) مسائل حرفه ای و اخلاقی کار گروهی

۳) مراحل رشد و تکامل گروه مشاوره ای
۴) تحول گروه
۵) رهبری گروه
۶) آمادگی اجرای برنامه گروهی
۷) ارزیابی مشاوره در گروه

ب – عملی (۱۷ ساعت)

- محتوا: تمرین مهارتهای مشاوره بر اساس سر فصل درس نظری(مهارت برقراری ارتباط همدلانه ماما- بیمار ، مهارت حل مشکل مشارکت آمیز ماما- بیمار و غیره) با روش نقش بازی
- تمرین مصاحبه با زنان مراجعه کننده به مراکز بهداشتی
- تمرین مشاوره در مامایی و گزارش نویسی در عرصه
- ارزیابی مشاوره و بحث در مورد رعایت اصول مشاوره در مامایی
- تشخیص چگونگی کاربرد اصول و تکنیک‌های آموخته شده بر اساس سرفصل درس نظری در ارائه خدمات مشاوره مامایی

❖ اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- اهمیت ارتباط صحیح با مراجع را در ۳ مورد توضیح دهد .
- عوامل موثر بر ارتباط را بر شمرد.
- وسایل ارتباطی را بر شمرده و نقش آن را در ارتباط صحیح توضیح دهد.
- بتواند ارتباط صحیح با مددجو برقرار کند . (ایفای نقش در کلاس)
- سه مانع اصلی در برقراری ارتباط را بیان کند.
- مهارتهای ارتباطی کلامی را با ۱۰٪ خطا بیان کند.
- مهارتهای غیر کلامی موثر را با ۱۰٪ خطا بیان کند.
- مهارتهای گوش کردن فعال را با ۱۰٪ خطا توضیح دهد.
- مراحل مصاحبه مشاوره ای (بالینی) در حیطه مامایی را با ۱۰٪ خطا برشمارد.
- شرایط مصاحبه مشاوره ای (بالینی) در حیطه مامایی را با ۱۰٪ خطا برشمارد.
- یک مورد مصاحبه بالینی در حیطه مامایی را در کلاس انجام دهد (ایفای نقش)
- دانشجو باید بتواند با ۱۰٪ خطا مفاهیم پایه مشاوره را توضیح دهد.
- دانشجو باید ۳ ویژگی اساسی محیط مشاوره را بر شمارد.
- دانشجو باید بتواند ۳ خصوصیات مهم یک مشاور موفق را بیان کند.
- انعکاس را با ۱۰٪ خطا توضیح دهد.
- مفاهیم کار بردی در رهبری جلسات مشاوره را با ۱۰٪ خطا بیان کند.
- مهارت تمرکز بر احساسات و اظهارات همدلانه و تشویق و سکوت و..... را با ۱۰٪ خطا بیان کند.
- روش ایفای نقش را با ۱۰٪ خطا توضیح دهد.
- به دلخواه یک تکنیک مشاوره ای را با ۱۰٪ خطا توضیح دهد.

بخش دوم :

➢ دانشجو باید بتواند اصول اخلاقی را در مشاوره با ۱۰٪ خطا بیان کند.

- دانشجو باید بتواند مشاوره گروهی و اصول و اهداف و مزایا و معایب مشاوره گروهی را با ۱۰٪ خطا بیان کند.
- تحول و رهبری گروه را با ۱۰٪ خطا توضیح دهد.
- بتواند بازی در مانی در گروه را انجام دهد.
- باید بتواند مبتنی بر معیار مشاوره گروهی را ارزیابی کند.

عملی:

- دانشجو باید بتواند یک موضوع در حوزه مامایی جهت مشاوره انتخاب کند و با توجه به رعایت اصول ، فنون و تکنیک مشاوره ، به روش ایفای نقش در کلاس یک جلسه ارائه دهد.

روش آموزش

- سخنرانی و پرسش و پاسخ و ایفای نقشRole play

شرایط اجراء

- امکانات آموزشی بخش
  - اسلاید پروژکتور ، ویدوئو پروژکتور

- **آموزش دهنده**
  - دکتر فروزان الفتی

منابع اصلی درسی

۱) نلسون جونز ، ریچارد ، مترجم زهراکار کیانوش. مهارت های مشاوره (مبانی نظری ، فنون کاربردی و فعالیتها).
۲) بولتون رابرت.مترجم: سهرابی حمیدرضا ، روان شناسی روابط انسانی(مهارتهای مردمی).آخرین چاپ
۳) حسینیان ، سیمین. اخلاق در مشاوره و روان شناسی: مبانی و اصول.
۴) گودرزی ، محمد علی. مصاحبه بالینی پیشرفته به روش گام به گام
۵) سیف علی اکبر. اصول وفنون مشاوره ، آخرین چاپ
۶) خلعتبری جواد، قربان شیرودی شهره، کیانی احمدرضا ، مباحث اساسی در مبانی مشاوره و راهنمایی، آخرین چاپ
۷) حسینی سید مهدی . اصول و روش های راهنمایی و مشاوره ، آخرین چاپ
۸) پاشا شریفی ، حسن و حسینی ، سید مهدی .اصول و روش های راهنمایی و مشاوره ، آخرین چاپ
۹) گیبسون رابرت ، میشل ماریان ، مترجم: ثنایی باقر ، زمینهٔ مشاوره و راهنمایی. آخرین چاپ
۱۰)گیبسون رابرت ، میشل ماریان ، مترجم: ثنایی باقر ، مبانی مشاوره و راهنمایی. آخرین چاپ.
۱۱)شرتزر واستون ، مترجم:شریعتمداری علی ، اصول راهنمایی . آخرین چاپ

12-Nelson -Jones R. Introduction to counselling skills: texts and activities. 4the edition.2012.

13-Frank A. Nugent , Karyn D. Jones.Introduction to the Profession of Counseling . last Edition.

14-Gwen Marram Van Sarvellen. Communication skills for the health care professional: concepts, practice, and evidence. Last edition

16-Alison Pilnick, Jon Hindmarsh, Virginia Teas Gill .Communication in Healthcare Settings: Policy, 17-Participation and New Technologies. Last edition

18-Ruth Johnson , Wendy Taylor .Skills for Midwifery Practice, Last Edition

❖ ارزشیابی

❖ نحوه ارزشیابی

۲) حضور فعال در کلاس
۳) چگونگی انجام تکالیف محوله
۴) شرکت در امتحان پایان ترم
۵) ارزشیابی ایفای نقش با استفاده از چک لیست

❖ نحوه محاسبه نمره کل :

- ۲/**۳** نمره پایان ترم
- ۲ نمره انجام وظایف محوله
- ۱نمره حضور منظم در کلاس
- ۴ نمره ارائه مشاوره به روش ایفای نقش بر اساس یک موضوع در حیطه مامایی

❖ مقررات

- حداقل نمره قبولی ۱۴
- تعداددفعات مجاز غیبت در کلاس ۲

جدول زمانبندی درس .....

سرفصل مطالب	ساعت ارائه	نحوه ارائه	منابع درسی	امکانات مورد نیاز	روش ارزشیابی	مدرس
احوالپرسی و معارف، و ارائه طرح درس به دانشجویان ، تعریف مفاهیم پایه در ارتباطات	۱۳-۱۰	سخنرانی و پرسش و پاسخ و Online	بهداشت عمومی	اسلاید و ویدئو پروژکتور و وایت بورد	جواب به سوالات در هر جلسه و شرکت در بحث گروهی	دکتر فروزان الفتی
اهمیت ، عوامل موثر بر ارتباط ، اصول ارتباطات ، ارتباط موثر و غیر موثر	۱۲-۱۰	سخنرانی و پرسش و پاسخ Online	مهارتهای ارتباط بین فردی در بهداشت باروری	اسلاید و ویدئو پروژکتور و وایت بورد	جواب به سوالات در هر جلسه و شرکت در بحث گروهی	دکتر فروزان الفتی
لزوم مشاوره و تعاریف مفاهیم پایه در مشاوره و انواع مشاوره - وضعیت اتاق مشاوره	۱۲-۱۰	سخنرانی و پرسش و پاسخ	روشها و فنون مشاوره	اسلاید و ویدئو پروژکتور و وایت بورد	جواب به سوالات در هر جلسه و شرکت در بحث گروهی	دکتر فروزان الفتی
اصول مصاحبه بالینی(مشاوره ای) با بیمار در مامایی- شرایط انجام مصاحبه مشاوره ای	۱۳-۱۰	سخنرانی و پرسش و پاسخ	روشها و فنون مشاوره	اسلاید و ویدئو پروژکتور و وایت بورد	جواب به سوالات در هر جلسه و شرکت در بحث گروهی	دکتر فروزان الفتی
روشهای و فنون مشاوره :گوش دادن، انعکاس ، سازمان دادن و رهبری جلسات مشاوره ، تشویق و سکوت و همدلی	۱۲-۱۰	سخنرانی و پرسش و پاسخ	روشها و فنون مشاوره	اسلاید و ویدئو پروژکتور و وایت بورد	جواب به سوالات در هر جلسه و شرکت در بحث گروهی	دکتر فروزان الفتی
روشها و فنون مشاوره: مقاومت، جرات ورزی، آرمیدگی، مواجهه،غرقه سازی، شکل دهی مجدد، سر مشق دهی، صندلی دا؛ صندلی خالی، ژئو گرام	۱۳-۱۰	سخنرانی و پرسش و پاسخ	روشها و فنون مشاوره	اسلاید و ویدئو پروژکتور و وایت بورد	جواب به سوالات در هر جلسه و شرکت در بحث گروهی	دکتر فروزان الفتی

ارزشیابی میان ترم						
روشها و فنون مشاوره: دکمه فشار، نتایج بی نظیر، انگار که، طوری عمل کن، شکل دادن رفتار، تقلید یا شبیه سازی، رد گیری، پیوستن	۱۲-۱۰	سخنرانی و پرسش و پاسخ	روشها و فنون مشاوره	اسلاید و ویدئو پروژکتور و وایت بورد	جواب به سوالات در هر جلسه و شرکت در بحث گروهی	دکتر فروزان الفتی
روشها و فنون مشاوره: نگاره تلفن، مراسم ، ناهار خانوادگی، پرسش معجزه آسا، آزمون بسیار سخت، فرضیه سازی، قصد تناقضی، شوخی کردن، نمایشنامه، مجسمه سازی، بی طرفی، سوال چرخشی .....، پایان دادن به جلسه مشاوره	۱۳-۱۰	سخنرانی و پرسش و پاسخ	روشها و فنون مشاوره	اسلاید و ویدئو پروژکتور و وایت بورد	جواب به سوالات در هر جلسه و شرکت در بحث گروهی	دکتر فروزان الفتی
بازی درمانی و تعاریف مفاهیم پایه آن ، بازی در مانی گروهی	۱۳-۱۰	سخنرانی و پرسش و پاسخ	روشها و فنون مشاوره	اسلاید و ویدئو پروژکتور و وایت بورد	جواب به سوالات در هر جلسه و شرکت در بحث گروهی	دکتر فروزان الفتی
مفاهیم اخلاق در مشاوره ـ آزمون در مشاوره – مشاوره چند فرهنگی	۱۲-۱۰	سخنرانی و پرسش و پاسخ	روشها و فنون مشاوره	اسلاید و ویدئو پروژکتور و وایت بورد	جواب به سوالات در هر جلسه و شرکت در بحث گروهی	دکتر فروزان الفتی
کار عملی : ارائه یک جلسه مشاوره و ارزشیابی ، بر اساس نقش ماما به عنوان مشاور در مشکلات بهداشت باروری و فرزند آوری سالم	۱۳-۱۰	**Role play**	کار عملی بصورت ایفای نقش **Role play**	اتاق و وسایل لازم جهت ایفای نقش	ارزشیابی از جلسه مبتنی بر معیار	دکتر فروزان الفتی
کار عملی : ارائه یک جلسه مشاوره و ارزشیابی ،	۱۳-۱۰	**Role play**	کار عملی بصورت ایفای نقش	اتاق و وسایل لازم جهت ایفای	ارزشیابی از جلسه مبتنی بر معیار	دکتر فروزان الفتی

بر اساس نقش ماما به عنوان مشاور در مشکلات بهداشت باروری و فرزند آوری سالم			**Role play**	نقش		
کار عملی : ارائه یک جلسه مشاوره و ارزشیابی ، بر اساس نقش ماما به عنوان مشاور در مشکلات بهداشت باروری و فرزند آوری سالم	۱۳-۱۰	**Role play**	کار عملی بصورت ایفای نقش **Role play**	اتاق و وسایل لازم جهت ایفای نقش	ارزشیابی از جلسه مبتنی بر معیار	دکتر فروزان الفتی
کار عملی : ارائه یک جلسه مشاوره و ارزشیابی ، بر اساس نقش ماما به عنوان مشاور در مشکلات بهداشت باروری و فرزند آوری سالم	۱۳-۱۰	**Role play**	کار عملی بصورت ایفای نقش **Role play**	اتاق و وسایل لازم جهت ایفای نقش	ارزشیابی از جلسه مبتنی بر معیار	دکتر فروزان الفتی
ارزشیابی پایان ترم						